

Chovatel/chovatelka okrasných a akvarijních ryb (kód: 41-003-H)

Autorizující orgán:	Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů:	Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
Týká se povolání:	Chovatel ryb nebo vodní drůbeže; Chovatel okrasných a akvarijních ryb
Kvalifikační úroveň NSK - EQF:	3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Chov remontních a plemenných ryb, zajištění výtěru ryb	3
Odchov raných stádií plůdku a chov ryb do prodejní velikosti	3
Kontrola kvality chovného prostředí okrasných a akvarijních ryb	3
Provádění údržby odchovných zařízení a asanačních opatření v chovech okrasných a akvarijních ryb	3
Provádění zooveterinárních opatření v chovech okrasných a akvarijních ryb	4
Zajišťování potravy a krmení ryb	3
Třídění, počítání, přeprava a distribuce ryb k prodeji	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 15.01.2021

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede AOs do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na jednotku práce v NSP: <https://nsp.cz/jednotka-prace/chovatel-okrasnych-akva#zdravotni-zpusobilost>).

Při ověřování kompetencí formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, dodržování hygieny práce, jakož i ke kvalitě a časovému hledisku zvládnutí předváděných operací. Přitom je nutné posuzovat nejen dosažený výsledek, ale i samostatnost při rozhodování o nevhodnějším postupu řešení zadaného úkolu podle daných podmínek pracoviště. Důraz je třeba klást na šetrnou manipulaci s rybami podloženou dostatečnými odbornými vědomostmi a dovednostmi. Rovněž je kladen důraz na bezpečné zacházení s chemikáliemi a léčivými a vyloučení možnosti znečištění recipientů povrchové vody.

Termín vykonání zkoušky je závislý na biologickém rytmu chovu ryb.

Podrobnější pokyny k jednotlivým kompetencím

Chov remontních a plemenných ryb, zajištění výtěru ryb

- Uchazeč posoudí kondiční a výživný stav živé remontní ryby, její reflexy, stav kůže, šupin, zbarvení, žaberní aparát, oko, močopohlavní papilu, přítomnost exoparazitů.
- Předvede aplikaci lázně v hřebíčkovém oleji nebo jiném anestetiku za účelem anestézie ryby.
- Ve skupině vybírá ryby pohlavně dospělé, připravené k výtěru a třídí je podle pohlaví.
- Šetrně manipuluje s rybami na navlhčené podložce, používá vhodné (navlhčené) nářadí.
- Připraví fyziologický roztok nebo roztok Ovopelu či jiného obdobného injekčního přípravku a aplikuje jej do hřbetní svaloviny nebo břišní dutiny ryby větší velikosti (př. okrasný karas).

Odchov raných stádií plůdku a chov ryb do prodejní velikosti

- Podle druhu, věkové kategorie, velikosti ryby a podmínek rozhodne o příkrmování startérovou směsí, konzervovanou potravou nebo živou potravou.
- Vhodným způsobem a odpovídající dávkou provede krmení ryb v odchovné nádrži.
- Pohledem lupou nebo pod mikroskopem ověří naplněnost trávicího ústrojí odchovávaných ryb.
- Třídí ryby podle požadované velikosti pro prodej, vyřazuje nevhodné jedince, mechanicky poškozené, deformované.

Kontrola kvality chovného prostředí okrasných a akvarijních ryb

- Popíše požadavky ryb na optimální chemické a fyzikální vlastnosti vody - pH, teplota, obsah rozpuštěného kyslíku, průhlednost vody, barva, zákal..., v závislosti na druhu a věkové kategorii.
- Popíše proces samočištění vody, úlohu jednotlivých skupin organismů, podstatu nitritace a nitratace.
- Pomocí soupravy na rozbor vody nebo měřicích přístrojů stanoví zadané parametry (pH, teplota, obsah rozpuštěného kyslíku).
- Vyhodnotí naměřené hodnoty v odchovné nádrži z hlediska vhodnosti pro daný druh a kategorii ryb.

Provádění údržby odchovných zařízení a asanačních opatření v chovech okrasných a akvarijních ryb

- Dno nádrže (akvária, žlabu) zbaví nečistot ručním odsáváním.
- Předvede vyprání a propláchnutí filtrační náplně různých typů filtrů (mechanických, biologických).
- Chovné žlabu nebo akvária (bez ryb) a nářadí vyčistí od hrubších nečistot a dezinfikuje vhodným dezinfekčním

prostředkem.

Provádění zooveterinárních opatření v chovech okrasných a akvarijských ryb

- a) Provede posouzení kondičního a výživného stavu živé ryby, dále její vyšetření zaměřené na přítomnost parazitů, po usmrcení pitvu se zaměřením na přítomnost vnitřních parazitů a posouzení stavu orgánů v tělní dutině; odebrané vzorky mikroskopuje.
- b) Při zjištění příznaků bakteriálního nebo plísňového onemocnění nebo přítomnosti parazitů (nebo podle zadaných příznaků bakteriálního nebo plísňového onemocnění a zadaného parazita) navrhne aplikaci léčebného postupu formou aplikace medikovaného krmiva nebo léčebné koupele.
- c) Stanoví koncentraci látky a dobu expozice zadané preventivní nebo léčebné koupele, postup demonstruje na skupině ryb.

Zajišťování potravy a krmení ryb

- a) Planktonní sítí loví plankton na rybnících, velikostně jej třídí na soustavě sítí, živý plankton dezinfikuje nebo konzervuje zamražením.
- b) Pod mikroskopem vyhodnotí kvalitativní složení zooplanktonu - podíl perlooček, buchaneček, vířníků, naupliových stádií..., a jeho vhodnost pro krmení ryb.
- c) Podle chované kategorie a druhu ryb určí nejvhodnější technologii krmení, tj. druh krmiva, frekvenci krmení, počet krmných dávek a krmivo aplikuje v dílčí krmné dávce.

Třídění, počítání, přeprava a distribuce ryb k prodeji

- a) Ručně třídí ryby pro prodej, spočítá je a připraví pro distribuci.
- b) Podle zadaných atributů (př. velikost ryb, doba přepravy) navrhne optimální režim přepravy, tj. počet ryb na jednotku objemu vody, vhodné přepravní nádoby nebo polyetylenové vaky, režim bez vzduchování, se vzduchováním nebo oxygenací.
- c) Předvede vybavení zásilky ryb v polyetylenovém vaku s použitím kyslíkové atmosféry.
- d) Vyplní dodací list zaslaných ryb odběrateli.

Autoři standardu

Autoři kvalifikačního standardu

Kvalifikační standard profesní kvalifikace připravila SR pro zemědělství, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Střední rybářská škola a Vyšší odborná škola vodního hospodářství a ekologie, Vodňany

Fakulta rybářství a ochrany vod Jihočeské univerzity, Vodňany

Rybářství Lnáře, s. r. o.

Střední škola rybářská a vodohospodářská Jakuba Krčína, Třeboň